

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره نهم - سال اول

تاریخ چاپ ۱۳۹۲/۳/۱

۵۵۱

شماره چاپ

۲۷۷

شماره ثبت

یک فوریتی

طرح حمایت از احداث، تجهیز، نوسازی و مدیریت مساجد کشور
و پیگیری امور نمازخانه‌ها

کمیسیونهای ارجاعی

فرهنگی

اصلی:

آموزش و تحقیقات - اجتماعی - اقتصادی -
برنامه و بودجه و محاسبات - بهداشت و درمان -
صنایع و معادن - عمران - قضائی و حقوقی -
کشاورزی، آب و منابع طبیعی

فرعی:

معاونت قوانین

اداره کل تدوین قوانین

باسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً طرح ذیل که به امضای ۸۰ نفر از نمایندگان رسیده است، جهت طی مراحل قانونی تقدیم می گردد.

مقدمه (دلایل توجیهی):

نظر به اینکه از وظایف اساسی جمهوری اسلامی ایران، حمایت از مساجد و توسعه تربیت دینی و اسلامی است، اما متولی مشخصی برای این امر وجود ندارد و اقدامات موازی و متداخل و در بسیاری از موارد غیرمؤثر مشکلاتی را به وجود می آورد، در اجرای اصول مختلف قانون اساسی از جمله اصول اول، دوم، سوم، هشتم و دوازدهم و مواد (۳) تا (۶) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، طرح زیر با قید یک فوریت پیشنهاد می گردد:

فرهنگی - سالک کاشانی - بیگی نیلانلو - زمانیان دهکردی - دهقانی نقسندر - حاجی دلیگانی - موسوی لارگانی - نعمتی - آرامی - منصوری بیدکانی - هاشمی نخل ابراهیمی - آقانهرانی - نجابت - اسفنانی - سیدعلی طاهری - محمدی - محمد اسماعیلی - بهمنی - آقامحمدی - دستغیب - دوگانی آغچغلو - عثمانی - امیری خامکانی - مظهری - جمیری - چهاردولی - مصباحی مقدم - جعفرزاده ایمن آبادی - سودانی - نقوی حسینی - بذرپاش

بنی ہاشمی چہارم - فتح الہ حسینی - نوری قزلبچہ - درویش پور -
 سلطانی صبور - موسوی نژاد - سیدہادی حسینی - کارخانہ - احمدی لاشکی -
 دارائی - گروسی - قائدرحمت - الیاس طاہری - کاتب - علی محمد احمدی -
 میر مراد زہمی - موسوی اصل - پزشکیان - رجائی باغ سیائی - پیر مؤذن -
 یوسفیان ملا - انصاری - نوروزی - سادات ابراہیمی - عزیززی فارسانی -
 منصوری آرائی - حسن پوریگلری - امیر عباس سلطانی - پژمانفر - ہاشم زہمی -
 فلاحی باباجان - محبی - رہبری - منظری توکلی - عبدالرضا عزیززی -
 پور مختسار - نبی الہ احمدی - رضائی کوچکی - اسماعیل نیا -
 خسروی سہل آبادی - سید باقر حسینی - حسینی صدر - سعیدی
 و سہ امضای ناخوانا

عنوان طرح:

حمایت از احداث، تجهیز، نوسازی و مدیریت مساجد کشور و پیگیری امور نمازخانه‌ها

ماده ۱- در این قانون منظور از «مسجد» هر مسجد، اعم از فعال یا غیرفعال است. محل اقامه نماز در نمازخانه‌های بین راهی و اماکنی از قبیل ادارات، بوستان‌ها و مجتمع‌های تجاری که برای خواندن نماز تعیین می‌گردد، «نمازخانه» است.

ماده ۲- نام سازمان اوقاف و امور خیریه به سازمان اوقاف، مساجد و امور خیریه تغییر می‌یابد. این سازمان مسئولیت حمایت از اقدامات، نگهداری، احداث، تجهیز، نوسازی و مدیریت مساجد کشور و پیگیری امور نمازخانه‌ها را بر عهده دارد و این مسئولیت به وظایف سازمان مذکور افزوده می‌شود.

ماده ۳- به منظور ایجاد هماهنگی در امور مساجد و نمازخانه‌های کشور و اجرای احکام حمایتی این قانون، در سازمان اوقاف و امور خیریه، معاونتی به نام «معاونت امور مساجد کشور» که از این پس «معاونت» نامیده می‌شود تأسیس می‌گردد. وظایف، اختیارات، نمودار سازمانی و نحوه عمل این معاونت بر اساس آیین‌نامه‌ای خواهد بود که حداکثر تا سه ماه پس از تصویب این قانون توسط رئیس سازمان اوقاف و امور خیریه، رئیس سازمان تبلیغات اسلامی و وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. حداکثر ظرف

سه ماه از تاریخ تشکیل این معاونت، وظایف مشابه در کلیه دستگاههای اجرایی ذی ربط و نیروی انسانی و امکانات مربوط به آنها به معاونت منتقل می شود.

ماده ۴- معاونت مکلف است با پژوهش مستمر و پس از تعیین شاخص های جمعیتی مربوط و بر اساس پراکندگی جمعیت شهرها و روستاهای کشور، مساجد و نمازخانه های مورد نیاز و مساحت آنها را تعیین کرده، جانمایی و احداث آنها را پیگیری نماید. در مواردی که نیاز به تغییر کاربری باشد استانداری و کمیسیون ذی ربط موظفند پس از اعلام معاونت در استان، با قید فوریت، نسبت به تغییر کاربری اقدام نمایند.

همچنین معاونت موظف است با همکاری نهادها و دستگاههای ذی ربط طرحهای مختلف را برای ساخت مساجد و نمازخانه های جدید کشور تهیه کند. این طرحها باید دارای تنوع و قابلیت تطابق با مناطق مختلف کشور و مساحت های متناسب با اراضی تخصیصی به مسجد و نمازخانه را داشته و شاخصه های معماری ایرانی و اسلامی در آن رعایت شده باشد.

ماده ۵- احکام این قانون، نافذ و وظایف هیأت های امناء و دستگاههای اجرایی نیست. دستگاههای اجرایی که در اماکن تحت پوشش خود مسجد یا نمازخانه دارند، مکلف به نگهداری، نوسازی، تکمیل و تجهیز آن با هزینه خود بوده و در موارد نیاز مکلف به احداث آن می باشند. همچنین مالکان اماکن تجاری، اداری و خدماتی جدیدالاحداث موظفند نمازخانه مناسبی را در اماکن مذکور احداث نمایند. تأیید نقشه مجتمع های مذکور منوط به پیش بینی محل مناسب برای نمازخانه بر اساس دستورالعمل معاونت است. کلیه دستگاههای

اجرائی، مراکز آموزشی، بیمارستانها و مراکز درمانی، مجموعه‌های ورزشی، مجتمع‌های رفاهی، تفریحی و مجتمع‌های تجاری اعم از دولتی یا غیردولتی، موظفند نسبت به احداث یا اختصاص و نگهداری فضای کافی و مناسب برای مسجد یا نمازخانه اقدام نمایند.

ماده ۶- وزارت راه و شهرسازی، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و شهرداری‌ها موظفند در طراحی و اجرای طرحهای جامع تفصیلی شهری، هادی روستایی، شهرکها و شهرهای جدیدالاحداث، اراضی مناسبی را برای احداث مسجد و خانه عالم پیش‌بینی و پس از آماده سازی، بدون دریافت هزینه و قیمت زمین، با نظارت معاونت در اختیار متقاضیان احداث مساجد قرار دهند. همچنین موظفند پس از اعلام نیاز توسط نمایندگان اهالی محل و تأیید معاونت استان زمین مورد نیاز برای احداث مسجد، فضای جانبی و توسعه مسجد به صورت رایگان تأمین کنند. وزارتخانه‌های راه و ترابری و نفت موظفند نسبت به احداث مسجد و نمازخانه در پایانه‌های مسافری و جایگاههای عرضه سوخت بین‌شهری و همچنین نگهداری و مدیریت مساجد و نمازخانه‌های مذکور از طریق بخش غیردولتی اقدام نمایند.

سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور و شهرداری‌ها موظفند نسبت به احداث یا اختصاص فضای کافی و مناسب برای مسجد یا نمازخانه در پارکهای ملی و بوستانهای شهری اقدام نمایند. همچنین به شهرداری‌ها و دهیاریها و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و یا سایر دستگاههای اجرائی اجازه داده می‌شود در

صورت نیاز به احداث مسجد یا نمازخانه یا توسعه آن، مقدار زمین لازم را به صورت رایگان در اختیار هیأت امنای مورد تأیید معاونت قرار دهند.

ماده ۷- به منظور ارتقای کارکرد فرهنگی و هنری مساجد، برقراری عدالت فرهنگی و ترویج فرهنگ اسلامی و جذب جوانان و نوجوانان به مساجد، معاونت مکلف است با رعایت موازین اسلامی ترتیبی اتخاذ نماید تا پایان هر برنامه پنجساله، حداقل یک چهارم مساجد شهری و روستاهای بالای هزار نفر جمعیت از کانون فرهنگی و هنری برخوردار باشند.

ماده ۸- هر مسجد واقع در شهر و روستا توسط هیأت امنائی مرکب از: امام جماعت، متولی منصوص و در صورت عدم وجود نماینده سازمان اوقاف و امور خیریه، مسؤول بسیج مسجد، مسؤول انجمن اسلامی و مسؤول کانون فرهنگی مسجد در صورت وجود و حداقل سه نفر نماینده نمازگزاران با تأیید امام جماعت مسجد اداره خواهد شد.

ماده ۹- هیأت امناء به ویژه دارای وظایف و اختیارات زیر است:

الف - نمایندگی مسجد در برابر معاونت، کلیه مؤسسات، ادارات و دستگاههای دولتی و غیردولتی، بانکها و شهرداریها و هماهنگ کننده امور کانون، بسیج، انجمن و سایر تشکلهای ثابت مسجد

ب - مراقبت از مسجد و اموال آن و انجام تعمیرات لازم برای حفظ آنها و حفظ پاکیزگی و آراستگی مسجد

نگهداری اموال منقول مسجد و ثبت آنها با مشخصات کامل در دفتر

اموال مسجد

پ- طرح دعوی و دفاع از حقوق مسجد و تعقیب دعاوی مطروح له و علیه مسجد و در صورت لزوم، انتخاب وکیل برای انجام امور مذکور
ت- به ثبت رساندن اعیان و اموال غیرمنقول مسجد و أخذ سند مالکیت به نام مسجد

ث - تعیین محلی برای حفظ آثار و ارزشهای دفاع مقدس، آثار معنوی، مفاخر و نخبگان محل و ایجاد دفتر یادبود

ج - استفاده از فناوری‌های جدید برای توسعه فعالیت‌های مسجد
چ- نگهداری درآمدها، کمک‌های نقدی، نذور نقدی و جنسی و عواید مسجد در حساب مخصوص در یکی از بانکها و ثبت در دفاتر مالی مسجد و نگهداری آنها

ح- پرداخت حقوق و دستمزد به خادمان مسجد و کسانی که خدمت آنان در مسجد لازم است.

خ- پرداخت هزینه‌های ضروری، متعارف و جاری مسجد
د - تصمیم‌گیری درباره نحوه خرج بودجه تخصیصی و درآمدهای مسجد

ذ- تهیه بیلان عملکرد و ارائه صورت‌حساب و اسناد درآمد و هزینه مسجد به معاونت با امضاء رئیس هیأت امناء و نگهداری اسناد مذکور
ماده ۱۰- تأمین مالی مساجد از طریق زیرصورت می‌گیرد:

۱- کمک اشخاص حقیقی و حقوقی

۲- کمکهای شهرداریها، نهادهای عام‌المنفعه و سایر مؤسسات و دستگاههای اجرایی

۳- بودجه تخصیصی از سوی سازمان اوقاف و امور خیریه مندرج در ردیف یا ردیفهای مستقل در بودجه سنواتی و از محل موقوفات براساس موازین شرعی و تأیید سازمان

۴- درآمدهای اختصاصی مسجد

ماده ۱۱- هرگاه حسب تأیید هیأت امنای مسجد، فعالیت فرهنگی و تبلیغی توسط مسجد صورت گیرد، کلیه درآمد ناشی از این فعالیتها باید به مصارف مذکور در این قانون برسد. همچنین مساجد می‌توانند موقوفات و مستغلات خود را بنا بر تصویب هیأت امناء به اجاره واگذار کنند یا برابر موازین شرعی و قانونی انتقال دهند.

ماده ۱۲- در مواردی که درآمد مسجد بیش از هزینه‌های آن باشد، بنا بر تصمیم هیأت امناء می‌توانند به ترتیب مصروف کمک به ایتام، خانواده‌های بی‌سرپرست و خانواده‌های بدسرپرست حوزه مرتبط با مسجد و یا فعالیت‌های مذهبی و فرهنگی مسجد شود.

ماده ۱۳- خانه عالم و خادم هر مسجد و یا هر دو می‌توانند در فضای متعلق به مسجد باشد که حسب مورد، یا از فضاهای موجود مسجد به این امر اختصاص می‌یابد یا در صورت امکان ساخته می‌شود. در صورت احداث در خارج از فضای مسجد نیز جزء اموال مسجد بوده و تنها برای همین موارد قابل استفاده است.

ماده ۱۴- چنانچه مؤدیان مالیاتی با هماهنگی معاونت، اقدام به ساخت، تجهیز یا نوسازی مساجد کنند، هزینه‌های انجام شده به عنوان قابل قبول مالیاتی آنان منظور می‌شود.

ماده ۱۵- هرگاه با توجه به نقشه استقرار مساجد کشور، همه یا بخشی از اهالی یک محل و یا یکی از آنان مایل به ساخت مسجد یا نمازخانه باشند، بانکها و مؤسسات اعتباری مجازند ضمن هماهنگی با معاونت، وامهایی با کارمزد حداقل در اختیار آنها قرار دهند.

ماده ۱۶- معاونت مکلف است در خصوص وظایف شغلی و نگهداری مساجد، اقدامات لازم را برای آموزش خادمان مسجد به عمل آورده، در صورتی که خادمان مشمول بیمه تأمین اجتماعی نباشند، آنان را برای بیمه شدن برابر ضوابط مربوطه به سازمان تأمین اجتماعی معرفی کند.

ماده ۱۷- انشعاب و هزینه آب، برق و گاز مصرفی مساجد رایگان است این حکم شامل اماکن موضوع ماده (۹) نمی‌شود.

ماده ۱۸- در مواردی که نیاز به احداث مسجد یا نمازخانه جدید باشد، موضوع باید به معاونت پیشنهاد و در صورت تأیید اقدام حمایتی لازم صورت می‌گیرد.

ماده ۱۹- چنانچه ساختمان مسجد و متعلقات آن در طرح توسعه شهری قرار گیرد شهرداری مکلف است از زمینهای در اختیار خود، نزدیکترین محل را در اختیار هیأت امنای مسجد قرار داده، اقدامات و مساعدتهای لازم را برای احداث مسجد جدید به عمل آورد و در صورت عدم وجود زمین مکلف است نسبت به خرید و واگذاری زمین معوض اقدام کند.

ماده ۲۰- در مورد مساجدی که جزء میراث فرهنگی و آثار ملی ثبت شده هستند، سازمان میراث فرهنگی و گردشگری موظف است برای تعمیر، بازسازی، تجهیز و نوسازی آن اقدام نماید. در غیر این صورت معاونت می تواند با اطلاع و نظارت سازمان یادشده در این موارد نیز اقدام کند.

ماده ۲۱- کلیه اقداماتی که در جهت ساخت، تجهیز یا نوسازی مساجد کشور انجام می گیرد از پرداخت عوارض قانونی مربوط به شهرداری ها و غیره معافند.

ماده ۲۲- معاونت علاوه بر تکالیفی که برعهده دارد. مسئول نظارت بر اجرای این قانون و ایجاد هماهنگی با دیگر دستگاههای ذی ربط است.

ماده ۲۳- کلیه قوانین و مقرراتی که با این قانون مغایرت دارد، از تاریخ تصویب این قانون لغو می گردد.

هیأت رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب

نظر معاونت قوانین به شرح بیوست نسبت به طرح حمایت از احداث، تجهیز،

نوسازی و مدیریت مساجد کشور و پیگیری امور نمازخانه‌ها تقدیم می‌گردد.

معاونت قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور

مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵

۱- در اجرای بند (۲):

در طرح تقدیمی آیین نگارش قانونی و ویرایش ادبی رعایت شده است.

رعایت نشده است، متن اصلاحی طرح به ضمیمه تقدیم می شود.

۲- در اجرای بند (۴):

اول: از نظر قانون اساسی؛

طرح تقدیمی با قانون اساسی مطابقت ندارد.

دارد. اصل / اصول مغایر و دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می گردد.

دوم: از نظر سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز؛

طرح تقدیمی با سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز مغایرت ندارد.

دارد. دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

سوم: از نظر قانون برنامه؛

طرح تقدیمی با قانون برنامه مغایرت ندارد.

دارد. دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

چهارم: از نظر آیین نامه داخلی مجلس؛

وضعیت طرح تقدیمی از جهت رعایت مقررات آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی بشرح

زیر می باشد:

ماده ۱۳۱ -

۱- حداقل امضاء لازم (۱۵ نفر) دارد
 ندارد

۲- موضوع و عنوان مشخص دارد
 ندارد

۳- دلایل لزوم تهیه و پیشنهاد در مقدمه دارد
 ندارد

۴- موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان دارد
 ندارد

ماده ۱۳۴ - قبلاً تقدیم نگردیده است

- قبلاً در جلسه علنی شماره مورخ تقدیم و در تاریخ در مجلس / کمیسیون (موضوع اصل ۸۵ قانون اساسی) رد شده و اینک:
 با انقضاء شش ماه پیش از انقضاء شش ماه
مجدداً قابل پیشنهاد به مجلس می باشد.
 نمی باشد.

ماده ۱۴۲ - طرح تقدیمی دارای یک موضوع است و پیشنهاد آن به عنوان ماده واحده مواجه با ابراد نمی باشد.
 بیش از یک موضوع مواد متعدد می باشد.

ماده ۱۴۴ - رعایت اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی شده است.
 نشده است. موارد و دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

ماده ۱۸۵ - موجب اصلاح یا تغییر برنامه مصوب نمی شود و نیاز به $\frac{2}{3}$ رأی نمایندگان ندارد.
 می شود $\frac{2}{3}$ دارد.

تعداد یک برگ اظهار نظر اداره مشاورتهای تقنینی به عنوان ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور

مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵

۱- نظر به این که مطابق بند (ب) ماده (۶) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه، تأیید نقشه مجتمع های مذکور در بند مرقوم، بر اساس دستورالعمل ابلاغی شورای عالی معماری و شهرسازی می باشد، لذا ماده (۵) طرح، از جهت تغییر دستورالعمل ابلاغی شورای عالی معماری و شهرسازی، به دستورالعمل ابلاغی معاونت امور مساجد کشور، مغایر با قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران می باشد.

۲- نظر به این که در بند الف ماده (۶) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، دستگاه های مذکور در این بند، مکلف شده اند «با حفظ مالکیت عمومی و دولتی، اراضی مناسبی را در اختیار متقاضیان احداث مساجد قرار دهند، لذا ماده (۶) طرح از جهت عدم تصریح به عبارت «با حفظ مالکیت عمومی و دولتی» مغایر با قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران می باشد.

۳- با عنایت به اینکه مطابق بند (و) ماده (۶) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مکلف شده است ترتیبی اتخاذ نماید که حداقل یک چهارم مساجد شهری و روستاهای بالای هزار نفر جمعیت، از کانون فرهنگی و هنری برخوردار باشند، لذا ماده (۷) طرح از جهت جایگزین نمودن معاونت امور مساجد کشور به جای وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مغایر با قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران می باشد.

۴- طرح دارای بار مالی است و باید طریق تأمین هزینه جدید معلوم شود و با اصل هفتاد و پنجم (۷۵) قانون اساسی مغایرت دارد.

۵- با عنایت به اینکه در ماده (۲) طرح، نام سازمان اوقاف و امور خیریه به «سازمان اوقاف، مساجد و امور خیریه» تغییر داده شده است، لذا استفاده از نام قبلی سازمان، در مواد بعدی طرح از جمله ماده (۸) و بند (۳) ماده (۱۰) محل ایراد است و باید نام جدید جایگزین نام قبلی شود.

۶- عبارت «این حکم شامل اماکن موضوع ماده (۹) نمی شود» مذکور در ماده (۱۷) طرح، باتوجه به اینکه در ماده (۹) اماکنی ذکر نشده است ایراد دارد و باید ماده جدیدی که احتمالاً منظور طراحان محترم ماده (۱۳) (خانه عالم و خادم) است جایگزین آن شود. همچنین پیشنهاد می شود واحدهای تجاری مسجد نیز جزء مستثنیات ماده (۱۷) قرار گیرد.

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

در اجرای بندهای (۱) و (۳) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات

کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵

۱- در اجرای بند (۱):

الف- درخصوص طرح تقدیمی قوانین متعارض وجود ندارد

■ وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می‌شود.

ب- درخصوص طرح تقدیمی قوانین مرتبط وجود ندارد

■ وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می‌شود.

۲- در اجرای بند (۳):

با عنایت به بررسیهای به عمل آمده قانونگذاری در این موضوع لازم است.

لازم نیست.

تعداد دوازده برگ سوابق قانونی و دلایل ضرورت قانونگذاری به ضمیمه تقدیم می‌شود.

مدیر کل اسناد و تنقیح قوانین

سوابق قانونی و دلایل ضرورت قانونگذاری

الف - دلایل ضرورت قانونگذاری

بیشتر مساجد در تهران و احتمالاً شهرستانها در صبحها بسته است. پیشنهاد می‌شود از بین سربازان وظیفه برای حفاظت از مساجد (خادم) در شبانه روز استفاده شود و مدت مذکور به عنوان خدمت وظیفه محاسبه گردد.

ب - سوابق قانونی

فهرست سوابق

۱- مواد ۷ تا ۳ قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۴-۱۳۹۰) مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵

۲- قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه با اصلاحات

۳- ماده اصلاحی ۱۳۹ قانون اصلاح موادی از قانون مالیات‌های مستقیم (مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷)

۴- قانون الحاق صندوق بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر به فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی

۵- ماده ۴۷ قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷

۶- ماده ۵ قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن

۷- ماده (۵۴) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷)

۸- بند ۴-۴۳ قانون بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور (مصوب ۱۳۹۱/۲/۳۰)

۹- بند ۸۸ قانون بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور (مصوب ۱۳۹۱/۲/۳۰)

قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۴-۱۳۹۰) مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵

ماده ۳- به منظور تعمیق ارزشهای اسلامی، باورهای دینی و اعتلای معرفت دینی و تقویت هنجارهای فرهنگی و اجتماعی و روحیه کار جمعی، ابتکار، ترویج فرهنگ مقاومت و ایثار، تبلیغ ارزشهای اسلامی و انقلاب اسلامی و گسترش خط و زبان فارسی، دولت مکلف است حمایت‌های لازم را از بخش غیردولتی اعم از حقیقی و حقوقی در موارد زیر به عمل آورد:

الف- برنامه‌های اجرایی دینی، مذهبی، هنری، فرهنگی، آموزشی و علمی

ب- طراحی، تولید، توزیع، انتشار و صدور خدمات و محصولات فرهنگی، هنری، رسانه‌ای، صنایع دستی و میراث فرهنگی

ج- توسعه تولیدات و فعالیتهای رسانه‌ای، فرهنگی و هنری دیجیتال و نرم‌افزارهای چند رسانه‌ای و نیز حضور فعال و تاثیر گذار در فضای مجازی

د- توسعه و راه‌اندازی مؤسسات، هیأتها و تشکلهای فرهنگی، هنری، رسانه‌ای، دینی و قرآنی

هـ - اقدام برای حذف اسامی لاتین از سردر اماکن عمومی، شرکها و بسته‌بندی کالاهای غیرصادراتی

تبصره ۱- دولت موظف است کلیه استانداردهای لازم برای خط و زبان فارسی و تاریخ هجری شمسی را حداکثر تا پایان سال اول تدوین نماید.

تبصره ۲- طراحی، تولید، توزیع و صدور خدمات و محصولات فرهنگی، هنری و سینمایی، رسانه‌ای، صنایع دستی که موجب ترویج فرهنگ برهنگی، بدحجابی و بی‌حجابی و ابتذال باشند، ممنوع است.

ماده ۴- در اجرای منشور توسعه فرهنگ قرآنی مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی، معاونت موظف است حداکثر تا پایان سال دوم برنامه، اسناد راهبردی توسعه حوزه‌های آموزش عمومی، تبلیغ و ترویج، پژوهش و آموزش عالی قرآنی کشور را براساس پیشنهاد شورای توسعه فرهنگ قرآنی تهیه و برای تصویب به هیأت وزیران تقدیم کند.

ماده ۵- به منظور تبیین مبانی اسلام ناب محمدی (ص) و فرهنگ غنی قرآن کریم، انقلاب اسلامی و اندیشه‌های دینی و سیاسی حضرت امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری و نیز شناساندن و معرفی فرهنگ و تمدن اسلامی - ایرانی و گسترش خط و زبان و ادبیات فارسی به‌ویژه برای ایرانیان خارج از کشور، با تأکید بر تقریب مذاهب اسلامی و تقویت گفت و گو و همگرایی بین پیروان ادیان و نخبگان علمی و فکری جهان و توسعه ارتباط و همکاری با مراکز ایرانشناسی، اسلام شناسی و صیانت از مفاخر معنوی، فرهنگی و علمی «سند ملی توسعه روابط فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در سطح بین‌الملل» تا پایان سال اول برنامه توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی) با همکاری وزارت امور خارجه و سایر دستگاههای مرتبط، شورای عالی حوزه علمیه قم و جامعه المصطفی‌العالمیه تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۶- به منظور توسعه فضاهای مذهبی فرهنگی و بهره‌گیری بهینه از بقاع متبرکه، گلزار شهدا و اماکن مذهبی و تثبیت جایگاه مسجد به‌عنوان اصلی‌ترین پایگاه عبادی و تربیتی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی اقدامات زیر انجام می‌شود:

الف- وزارت مسکن و شهرسازی، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و شهرداری‌ها موظفند در طراحی و اجرای طرحهای جامع تفصیلی شهری و هادی روستایی و شهرکها و شهرهای جدیدالاحداث، اراضی مناسبی را برای احداث مسجد و خانه عالم پیش‌بینی و پس از آماده‌سازی، بدون دریافت هزینه و با حفظ مالکیت عمومی و دولتی در اختیار متقاضیان احداث مساجد قرار دهند.

ب - مالکان اماکن تجاری، اداری و خدماتی جدید الاحداث موظفند نمازخانه مناسبی را در اماکن مذکور احداث نمایند. تأیید نقشه مجتمع‌های مذکور منوط به پیش‌بینی محل مناسب برای نمازخانه بر اساس دستورالعمل ابلاغی شورایعالی معماری و شهرسازی است.

ج- سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور و شهرداری‌ها موظفند نسبت به احداث یا

اختصاص فضای کافی و مناسب برای مسجد یا نمازخانه در پارکهای ملی و بوستانهای شهری اقدام نمایند.

د- کلیه دستگاههای اجرائی، مراکز آموزشی، بیمارستانها و مراکز درمانی، مجموعه‌های ورزشی، مجتمع‌های رفاهی، تفریحی و مجتمع‌های تجاری اعم از دولتی یا غیردولتی، موظفند نسبت به احداث یا اختصاص و نگهداری فضای کافی و مناسب برای مسجد یا نمازخانه اقدام نمایند.

ه- وزارتخانه‌های راه و ترابری و نفت موظفند نسبت به احداث مسجد و نمازخانه در پایانه‌های مسافری و جایگاه‌های عرضه سوخت بین شهری و همچنین نگهداری و مدیریت مساجد و نمازخانه‌های مذکور از طریق بخش غیردولتی اقدام نمایند.

و- به منظور ارتقاء کارکرد فرهنگی و هنری مساجد، برقراری عدالت فرهنگی و ترویج فرهنگ اسلامی و جذب جوانان و نوجوانان به مساجد، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مکلف است با رعایت موازین اسلامی تربیتی اتخاذ نماید تا پایان برنامه حداقل یک چهارم مساجد شهری و روستاهای بالای هزار نفر جمعیت برخوردار از کانون فرهنگی و هنری باشند.

قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه

ماده ۱- از تاریخ تصویب این قانون سازمان اوقاف به سازمان حج و اوقاف و امور خیریه تغییر نام می‌یابد و امور ذیل به عهده این سازمان واگذار می‌گردد.

۱- اداره امور موقوفات عام که فاقد متولی بوده یا مجهول‌التولیه است و موقوفات خاصه در صورتی که مصلحت وقف و بطون لاحق و یا رفع اختلاف موقوف علیهم متوقف بر دخالت ولی فقیه باشد.

۲- اداره امور اماکن مذهبی اسلامی که ترتیب خاصی برای اداره آنها داده نشده است. به استثناء مساجد و مدارس دینی و تکایا.

۳- اداره امور مؤسسات و انجمنهای خیریه‌ای که از طرف دولت یا سایر مراجع ذیصلاح به سازمان محول شده یا بشود.

۴- اداره مؤسسات و انجمنهای خیریه‌ای که به تشخیص دادستان محل فاقد مدیر باشد (تا تعیین تکلیف از طرف دادگاه) ضم امین در مؤسسات و انجمنهای خیریه‌ای که به تشخیص دادستان محل مدیر آن فاقد صلاحیت باشد (تا تعیین تکلیف از طرف دادگاه) و همچنین است در صورت نبودن یا عدم صلاحیت ناظر (در مواردی که ناظر پیش بینی شده باشد).

۵- انجام امور مربوط به گورستانهای متروکه موقوفه‌ای که متولی معین ندارند و اتخاذ تصمیم لازم در مورد آنها.

۶- کمک مالی در زمینه تبلیغ و نشر معارف اسلامی.

تبصره ۱- سرپرست سازمان باید از طرف ولی فقیه مجاز در تصدی اموری که متوقف بر اذن ولی فقیه است باشد.

تبصره ۲- بقاع متبرکه حضرت رضا علیه‌السلام و حضرت احمد ابن موسی (شیراز) و حضرت معصومه و حضرت عبدالعظیم (ع) و موقوفات مربوط به آنها که متولی خاص نداشته باشد و موقوفاتی

که برای اداره هر کدام آنها از طرف ولی فقیه نایب التولیه تعیین شده یا بشود از شمول این قانون مستثنی است و در غیر این صورت اداره آنها با سازمان خواهد بود.

ماده ۲ - از تاریخ تصویب این قانون سازمان اوقاف از نخست وزیر متزاع و اداره امور حج و زیارت اماکن متبرکه اسلامی خارج از کشور و امور اوقاف تحت عنوان سازمان حج و اوقاف و امور خیریه وابسته به وزارت ارشاد اسلامی اداره می شود.

ماده ۳ - هر موقوفه دارای شخصیت حقوقی است و متولی یا سازمان حسب مورد نماینده آن می باشد.

ماده ۴ - متولی موقوفه کسی است که به موجب مفاد وقفنامه و مقررات قانون مدنی یا این قانون واجد این سمت باشد. در مورد اعتراض اشخاص بارعایت مواد ۱۴ تا ۱۷ این قانون اقدام خواهد شد. تبصره ۱ - موقوفاتی که متولی آنها عزل یا فوت می شود تا تشخیص متولی بعدی و موقوفاتی که متولی آنها ممنوع المداخله می شود تا رفع ممنوعیت یا ضم امین در حکم موقوفات بدون متولی است. تبصره ۲ - هر گاه شخص یا اشخاصی که در وقفنامه به عنوان متولی معین شده اند وجود نداشته باشند و یا اوصاف مقرر در وقفنامه منطبق با شخص یا اشخاص معینی نگردد موقوفه در حکم موقوفه مجهول التولیه است.

تبصره ۳ - در موقوفاتی که شرط مباشرت نشده باشد هر گاه متولی برای انجام تمام یا قسمتی از امور مربوط به موقوفه و کیلی انتخاب کند و کیل مزبور باید توانایی انجام مورد وکالت را داشته باشد در صورتی که وکیل انتخابی به تشخیص سازمان قادر به ایفاء وظایف محوله نباشد مراتب کتباً به متولی ابلاغ خواهد شد هر گاه ظرف دو ماه برای متولیان مقیم ایران و چهار ماه برای متولیان مقیم خارج از کشور، متولی، اقدام به تغییر وکیل ننماید موضوع به دادگاه صالح احاله و پس از ثبوت عدم توانایی وکیل مزبور با ابلاغ سازمان از دخالت ممنوع می شود این حکم شامل وکلایی که قبلاً نیز انتخاب شده اند خواهد بود.

ماده ۵ - سازمان حج و اوقاف و امور خیریه می تواند در اموری که اداره آن به عهده این سازمان است شخص یا هیاتی از اشخاص متدین و معروف به امانت را به عنوان امین یا هیأت امنا تعیین نماید. تبصره ۱ - نحوه انتخاب و برکناری و شرایط و حدود اختیارات و وظایف امین یا هیأت امنا و میزان حق الزحمه آنان و همچنین نظامات راجع به حفظ و نگهداری اماکن و اموالی که اداره آن به عهده سازمان حج و اوقاف و امور خیریه می باشد به موجب آیین نامه هایی که بر اساس مقررات و سنن و خصوصیات اماکن مربوط که به تصویب هیأت وزیران می رسد خواهد بود.

تبصره ۲ - نذورات تقدی که جهت مشخصی برای مصرف آن معین نشده است و وجوه حاصل از فروش اموال منقول زائد بر احتیاجی که به این قبیل اماکن اهداء می شود با جلب نظر اداره اوقاف به وسیله هیأت امنا به ترتیب در امور ذیل مصرف می شود:

الف - عمران و آبادی اماکن مذکور.

ب - تدارک وسائل رفاه و بهداشت زوار این اماکن و ساکنان ناحیه.

ج - نشر معارف اسلامی و تبلیغات مذهبی و تعظیم شعائر دینی در آن محل.

د - کمک به مدارس علوم دینی در آن محل.

ه - خیرات و میراث مطلقه.

ماده ۶ - صرف درآمد موقوفات به منظور بقاء عین آنها بر سایر مصارف مقدم است و متولی موظف است موجبات آبادانی رقبات موقوفه را در جهت بهره‌برداری صحیح از آنها به منظور اجرای نیات واقف فراهم آورد.

تبصره - در صورتی که درآمد یک‌ساله موقوفه یا اماکن اسلامی برای تعمیر و یا نوسازی آن کافی نباشد درآمد دو یا چند سال در حساب مخصوصی ذخیره و به موقع به مصرف خواهد رسید.

ماده ۷ - هر گاه متولی یا ناظر نسبت به عین یا منافع موقوفه تعدی یا تفریط نماید یا در انجام وظایف مقرر در وقفنامه و قانون و آیین‌نامه‌ها و مقررات مربوط مسامحه و اهمال ورزد، با رسیدگی شعبه تحقیق و حکم دادگاه حسب مورد معزول یا ممنوع‌المداخله یا ضم امین خواهد شد.

تبصره ۱ - به متولی و ناظر ممنوع‌المداخله در زمان ممنوعیت حق التولیه و حق‌النظاره تعلق نخواهد گرفت مگر آنکه برائت آنان ثابت شود و در مواردی که ضم امین می‌شود اوقاف حق امین را خواهد پرداخت.

تبصره ۲ - در مواردی که مطابق قانون مدنی یا این قانون ضم امین می‌شود دادگاهها می‌توانند سازمان حج و اوقاف و امور خیریه را هم به عنوان امین تعیین کنند.

تبصره ۳ - نسبت به تعدی و تفریط یا سایر تخلفات مدیران و امناء مؤسسات و بنیادهای خیریه طبق اساسنامه مؤسسه و بنیاد مربوط اقدام خواهد شد. و در صورتی که اساسنامه آنها در این موارد ساکت یا ناقص باشد مشمول مقررات پیش‌بینی شده در این ماده و تبصره‌های آن خواهند بود.

تبصره ۴ - کلیه مباشران موقوفات و اماکن مذهبی اعم از متولی و ناظر و امناء و مدیران و امناء و بنیادهای خیریه مذکور در این قانون در حکم امین می‌باشند در صورت تعدی یا تفریط یا تخلفات دیگر ملزم به تأدیه حقوق و وجوه و اموال و جبران خسارات ناشی از اعمال خود خواهند بود هر گاه عمل آنها مشمول عناوین کیفری باشد از طریق مراجع قضایی نیز تعقیب و به مجازات مقرر محکوم خواهند شد.

ماده ۸ - در آمد موقوفات مجهول‌المصرف و موقوفاتی که به صیغه میراث مطلقه وقف شده قابل مصرف در تحقیق و تبلیغ و نشر کتب در زمینه معارف اسلامی و عمران موقوفات می‌باشد زیر نظر سازمان به مصرف می‌رسد.

تبصره - درآمد موقوفات متعذرالمصرف و موقوفاتی که عواید آنها به سبب قلت گرچه با پس‌انداز چند سال برای اجرای نظر واقف کافی نباشد با تشخیص تحقیق اوقاف در موارد اقرب به غرض

واقف در محل به مصرف می‌رسد. آن قسمت از درآمد موقوفاتی که به علت کثرت عوائد زائد بر مصرف متعارف باشد حتی‌الامکان در موارد اقرب به نظر واقف صرف گردد و در صورت نبودن مورد اقرب در مطلق امور خیریه به مصرف خواهد رسید. مقصود از متعذرالمصرف آن است صرف درآمد

موقوفه در مصارف مقرر به علت فراهم نبودن وسایل و یا انتفاء موضوع و یا عدم احتیاج به مصرف مقدور نباشد.

ماده ۹ - سازمان حج و اوقاف و امور خیریه نسبت به مواردی که در بندهای ماده یک این قانون به عهده آن گذاشته شده در صورت عدم اقدام متولی یا امانت یا موقوف علیهم حق تقاضای ثبت و سایر اقدامات لازم و اعتراض و اقامه دعوی را دارد همچنین می تواند در مواردی که لازم بداند و مصلحت موقوفه ایجاد نماید در دعاوی مربوط وارد دعوی شده و به احکام صادره اعتراض کند. تبصره - در کلیه موارد مذکور در این ماده سازمان حج و اوقاف و امور خیریه، موقوفات عام، بقاع متبرکه، اماکن مذهبی اسلامی، مدارس علوم دینی و مؤسسات و بنیادهای خیریه از پرداخت مخارج و هزینه های دادرسی و ثبتی و اجرایی معاف می باشند.

ماده ۱۰ - ثبت معاملات راجع به عین یا منافع موقوفات و بنیادها و مؤسسات خیریه مذکور در ماده ۹ در دفاتر اسناد رسمی موکول به موافقت سازمان حج و اوقاف و امور خیریه است. دفاتر اسناد رسمی مکلفند رونوشت مصدق وقف نامه ها و اسناد راجع به وقف را ظرف ۱۰ روز پس از ثبت به اداره اوقاف مربوطه ارسال دارند.

تبصره - ادارات ثبت مکلفند رونوشت مصدق اسناد مالکیت وقف را پس از صدور به اداره اوقاف محل تحویل نمایند. متولیان نیز موظفند ظرف مدت دو ماه از تاریخ اجرای این قانون رونوشت مصدق اسناد مالکیت و رونوشت وقف نامه های موجود نزد خود را برای حفظ و نگهداری به اداره اوقاف مربوط تسلیم دارند.

ماده ۱۱ - حق التولیه متولی و یا سازمان (در قبال اعمال تولیت نسبت به موقوفات متصرفی) همچنین حق النظاره ناظر به میزان مقرر در وقف نامه است و در صورتی که وقف نامه موجود نباشد و یا میزان حق التولیه و حق النظاره در آن تعیین نشده باشد حق التولیه به مقدار اجرت المثل از عایدات خالص خواهد بود.

ماده ۱۲ - سازمان حج و اوقاف و امور خیریه وجوهی را که از محل هدایای مستقل و حق التولیه و حق النظاره دریافت می دارد طبق بودجه ای که هر سال تنظیم و به تصویب هیأت دولت خواهد رساند رأساً به مصرف می رساند.

ماده ۱۳ - وجوهی که از محل پذیره و هدایی حاصل از اجاره و استیجار رقبات موقوفه دریافت می گردد از عواید همان موقوفات محسوب و به مصارف مقرر خواهد رسید.

تبصره - نحوه و ترتیب وصول پذیره و هدایی مطابق آیین نامه ای است که به تصویب هیأت دولت خواهد رسید.

ماده ۱۴ - تحقیق در جمع و خرج عواید راجع به وقف و نیز صدور مفاصا حساب و تطبیق مصارف با مفاد وقف نامه و تشخیص متولی و ناظر و موقوف علیهم (با رعایت ماده ۷ این قانون و تبصره های آن) با شعب تحقیق اوقاف است مگر در موقوفات منصوص التولیه در صورتی که مظنه تعدی و تفریط متولی نباشد.

ماده ۱۵ - هیأت تحقیق اوقاف مرکب از دو قسمت حقوقی و حسابرسی است و شعب آن بر حسب ضرورت در مراکز استانها و شهرستانها تأمین می‌گردد.

تبصره - ادارات اوقاف و اشخاص ذینفع در صورتی که اعتراض داشته باشند می‌توانند پس از ابلاغ نظر شعبه تحقیق اعتراض خود را در دادگاههای دادگستری طرح نمایند. حکم این ماده در مورد بنیادها و مؤسسات خیریه و اماکن مذهبی اسلامی نیز جاری است.

ماده ۱۶ - در مورد اراضی که برای احداث مراکز آموزشی یا درمانی وقف می‌شود در صورتی که متولی بدون عذر موجه در مدت مناسب با تشخیص سازمان اقدام مؤثری برای احداث آن مراکز نکند و الزام متولی هم به انجام آن ممکن نباشد سازمان می‌تواند حسب مورد آن اراضی را در اختیار وزارت آموزش و پرورش، وزارت بهداشتی، سازمان بهزیستی، هلال احمر محل یا سازمان دیگری که وظایف آن متناسب با اهداف واقف باشد قرار دهد تا اقدام لازم به عمل آورند.

ماده ۱۷ - آیین‌نامه‌های اجرایی این قانون و کیفیت تحقیق در شعب تحقیق با پیشنهاد سازمان به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۸ - کلیه قوانین و مقرراتی که با این قانون مغایرت دارد از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون لغو می‌گردد.

قانون فوق مشتمل بر هجده ماده و هفده تبصره در جلسه روز یکشنبه دوم دی ماه یک هزار و سیصد و شصت و سه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۶.۱۰.۶۳ به تأیید شورای محترم نگهبان رسیده است.

قانون استفساریه تبصره ذیل ماده (۹) قانون تشکیلات و اختیارات

سازمان حج و اوقاف و امور خیریه مصوب ۱۳۶۳

موضوع استفساریه:

آیا بقاع متبرکه حضرت عبدالعظیم (ع) و حضرت معصومه علیها سلام و موقوفات آنها به لحاظ اطلاق عبارت بقاع متبرکه مذکور در تبصره ذیل ماده (۹) قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه مصوب ۱۳۶۳.۱۰.۲ همانند بقعه متبرکه حضرت امام رضا علیه‌السلام مشمول برخورداری از مزایای معافیت از پرداخت مخارج و هزینه‌های دادرسی و ثبتی و اجرائی این تبصره می‌شوند؟

نظر مجلس:

ماده واحده - بقاع متبرکه حضرت عبدالعظیم (ع) و حضرت معصومه علیها سلام و موقوفات آنها به لحاظ اطلاق عبارت بقاع متبرکه مذکور در تبصره ذیل ماده (۹) قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه مصوب ۱۳۶۳.۱۰.۲ همانند بقعه متبرکه حضرت امام رضا علیه‌السلام مشمول برخورداری از مزایای معافیت از پرداخت مخارج و هزینه‌های دادرسی و ثبتی و اجرائی این تبصره می‌شوند.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ سیزدهم شهریور ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۲۳.۶.۷۹ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

**قانون استفساریه تبصره ذیل ماده (۹) قانون تشکیلات و اختیارات
سازمان حج و اوقاف و امور خیریه مصوب ۱۳۶۳**

موضوع استفسار

آیا بقعه متبرکه حضرت امام رضا علیه السلام به لحاظ اطلاق عبارت «بقاع متبرکه» مذکور در تبصره ذیل ماده (۹) قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه مصوب ۱۳۶۳.۱۰.۲ مشمول برخورداری از مزایای معافیت از پرداخت مخارج و هزینه‌های دادرسی و ثبتی و اجرائی این تبصره می‌شود یا منصرف از آن است؟

نظر مجلس

ماده واحده - بقعه متبرکه و موقوفات حضرت امام رضا علیه السلام به لحاظ اطلاق عبارت بقاع متبرکه مذکور در تبصره ذیل ماده (۹) قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه مصوب ۱۳۶۳ مشمول برخورداری از مزایای معافیت از پرداخت مخارج و هزینه‌های دادرسی و ثبتی و اجرائی این تبصره می‌شود.

تاریخ تایید شورای نگهبان ۱۳۷۹.۳.۲

تاریخ تصویب ۱۳۷۹.۲.۲۸

**قانون الحاق یک بند و یک تبصره به ماده (۱) قانون تشکیلات و اختیارات
سازمان حج و اوقاف و امور خیریه مصوب ۱۳۶۳**

ماده واحده - متن های زیر به ترتیب به عنوان بند (۷) و تبصره (۳) به ماده (۱) قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه - مصوب ۱۳۶۳ - اضافه می‌شود:
۷ - اثلاث باقیه، محبوسات، نذور، صدقات و هر مال دیگری که به غیر از عنوان وقف برای امور عام‌المنفعه و خیریه اختصاص یافته در حکم موقوفات عامه است و چنانچه فاقد متولی و متصدی باشد با اذن ولی فقیه، تحت اداره و نظارت سازمان اوقاف و امور خیریه قرار خواهد گرفت. رعایت مفاد اسناد تنظیمی مربوط به این اموال و رقبات اعم از وصیتنامه و حبس نامه و سیره جاریه در اداره امور و مصرف عواید آنها ضروری خواهد بود.

تبصره ۳ - سازمان اوقاف و امور خیریه در صورت نیاز در مورد رقبات و اموال موضوع بند (۷) بالا یا تایید نماینده ولی فقیه و سرپرست آن سازمان، به منظور جلوگیری از تعدی و تفریط در اداره آنها نسبت به نصب امین یا هیات امنا اقدام خواهد کرد.

تاریخ تایید شورای نگهبان ۱۳۷۵.۱۲.۲۲

تاریخ تصویب ۱۳۷۵.۱۲.۱۲

قانون اصلاح موادی از قانون مالیات‌های مستقیم (مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷)

ماده ۶۴ - متن زیر جایگزین ماده (۱۳۹) می‌گردد:

ماده ۱۳۹ -

الف - موقوفات، نذورات، پذیره، کمک‌ها و هدایای دریافتی نقدی و غیرنقدی آستان قدس رضوی، آستان حضرت عبدالعظیم الحسنی (ع)، آستانه حضرت معصومه (س)، آستان حضرت احمد ابن موسی (ع) «شاه چراغ»، آستان مقدس حضرت امام خمینی (ره)، مساجد، حسینیه‌ها، تکایا و سایر بقاع متبرکه از پرداخت مالیات معاف است. تشخیص سایر بقاع متبرکه به عهده سازمان اوقاف و امور خیریه

می‌باشد.

ب - کمک‌ها و هدایای دریافتی نقدی و غیرنقدی سازمان هلال احمر جمهوری اسلامی ایران از پرداخت مالیات معاف است.

ج - کمک‌ها و هدایای دریافتی نقدی و غیرنقدی صندوق‌های پس انداز بازنشستگی و سازمان بیمه خدمات درمانی و سازمان تأمین اجتماعی و همچنین حق بیمه و حق بازنشستگی سهم کارکنان و کارفرما و جریمه‌های دریافتی مربوط توسط آنها از پرداخت مالیات معاف است.

د - کمک‌ها و هدایای دریافتی نقدی و غیرنقدی مدارس علوم اسلامی از پرداخت مالیات معاف است. تشخیص مدارس علوم اسلامی یا شورای مدیریت حوزه علمیه قم می‌باشد.

هـ - کمک‌ها و هدایای دریافتی نقدی و غیرنقدی نهادهای انقلاب اسلامی از پرداخت مالیات معاف است. تشخیص نهادهای انقلاب اسلامی با هیأت وزیران می‌باشد.

و - آن قسمت از درآمد صندوق عمران موقوفات کشور که به مصرف عمران موقوفات برسد از پرداخت مالیات معاف است.

ز - درآمد اشخاص از محل وجوه بریبه ولی فقیه، خمس و زکات از پرداخت مالیات معاف است.

ح - آن قسمت از درآمد موقوفات عام که طبق موازین شرعی به مصرف اموری از قبیل تبلیغات اسلامی، تحقیقات فرهنگی، علمی، دینی، فنی، اختراعات، اکتشافات، تعلیم و تربیت، بهداشت و درمان، بنا و تعمیر و نگهداری مساجد و مصلاها و حوزه‌های علمیه و مدارس علوم اسلامی و مدارس و دانشگاه‌های دولتی، مراسم تعزیه و اطعام، تعمیر آثار باستانی، امور عمرانی و آبادانی، هزینه یا وام تحصیلی دانش‌آموزان و دانشجویان، کمک به مستضعفان و آسیب دیدگان حوادث ناشی از سیل، زلزله، آتش سوزی، جنگ و حوادث غیرمترقبه دیگر برسد، مشروط بر این که درآمد و هزینه‌های مزبور به تأیید سازمان اوقاف و امور خیریه رسیده باشد، از پرداخت مالیات معاف است.

ط - کمک‌ها و هدایای دریافتی نقدی و غیرنقدی مؤسسات خیریه و عام المنفعه که به ثبت رسیده‌اند، مشروط بر آن که به موجب اساسنامه آنها صرف امور مذکور در بند (ح) این ماده شود و سازمان امور مالیاتی کشور بر درآمد و هزینه آنها نظارت کند، از پرداخت مالیات معاف است.

ی - کمک‌ها و هدایای دریافتی نقدی و غیرنقدی و همچنین حق عضویت اعضای مجامع حرفه‌ای، احزاب و انجمن‌ها و تشکل‌های غیر دولتی که دارای مجوز از مراجع ذی‌ربط باشند و وجوهی که به موجب قانون و مقررات مربوط از درآمد یا حق‌الزحمه اعضای آنها کسر و به حساب مجامع مزبور واریز می‌شود، از پرداخت مالیات معاف است.

ک - موقوفات و کمک‌ها و هدایای دریافتی نقدی و غیرنقدی انجمن‌ها و هیأت‌های مذهبی مربوط به اقلیت‌های دینی مذکور در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، مشروط بر این که رسمیت آنها به تصویب وزارت کشور برسد، از پرداخت مالیات معاف است.

ل - فعالیت‌های انتشاراتی و مطبوعاتی، فرهنگی و هنری که به موجب مجوز وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی انجام می‌شوند، از پرداخت مالیات معاف است.

تبصره ۱ - وجوهی که از فعالیت‌های غیر انتفاعی و به منظور پیشبرد اهداف و وظایف اشخاص موضوع این ماده از راه برگزاری دوره‌های آموزشی، سمینارها، نشر کتاب و نشریه‌های دوره‌ای و ... در چارچوب اساسنامه آنها تحصیل می‌شود و سازمان امور مالیاتی کشور بر درآمد و هزینه آنها نظارت می‌کند، از پرداخت مالیات معاف است.

تبصره ۲ - حکم تبصره (۲) ماده (۲) این قانون در مورد درآمد مشمول مالیات اشخاص موضوع این ماده جاری می‌باشد.

تبصره ۳ - آیین نامه اجرایی موضوع این ماده به وسیله سازمان امور مالیاتی کشور تهیه و با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۴ - مفاد این ماده در مواردی که از طرف حضرت امام خمینی (ره) یا مقام معظم رهبری دارای مجوز می‌باشند براساس نظر مقام معظم رهبری انجام می‌گیرد.

قانون الحاق صندوق بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر به

فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی

ماده واحده - صندوق بیمه روستاییان و عشایر به فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی،

موضوع قانون فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی مصوب ۱۳۷۳ الحاق می‌شود.

تبصره ۱ - نام صندوق بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر به تبصره (۲) ماده (۶۴) قانون محاسبات عمومی مصوب ۱۳۶۷/۱ اضافه می‌شود.

تبصره ۲ - نام صندوق بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر به دستگاههای مذکور در بند «ج» ماده (۱۳۹) قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ اضافه می‌گردد.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده و دو تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ چهارم اسفندماه یکهزار و سیصد و هشتاد و هفت مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۸/۲/۲۶ از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شد.

قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷

ماده ۲۷ - تعرفه‌های آب، برق و گاز مصرفی مراکز فرهنگی، آموزشی و ورزشی دولتی، غیردولتی، تعاونی و خصوصی (نظیر کتابخانه‌ها، موزه‌ها، مهدکودکها، کودکانها، مدارس، اردوگاههای دانش‌آموزی، دانشگاهها، مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای، حوزه‌های علمیه، مساجد، حسینیه‌ها، باشگاههای ورزشی و مراکز شبانه روزی نگهداری معلولان) بر مبنای تعرفه آموزشی محاسبه و پرداخت خواهد شد

قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن

ماده ۵ - وزارت مسکن و شهرسازی و نهادهای واگذارکننده زمین موظفند تمهیداتی را فراهم آورند تا آماده‌سازی اراضی واگذاری شامل (اجراء جوی، جدول، آسفالت، شبکه‌های تأسیسات زیربنایی و احداث مساجد) در کوتاهترین زمان ممکن انجام گیرد. شروع عملیات ساخت بناها متناسب با انجام آماده‌سازی مجاز می‌باشد و در طرحهای شهرهای مزبور جاتمایی خدمات روئینایی (مانند طرحها و پروژه‌های آموزشی، بهداشتی و غیره) صورت گرفته و زمین آن براساس ماده (۱۰۰) قانون تنظیم بخشی از

مقررات مالی دولت - مصوب ۱۳۸۰ - به دستگاههای مربوط واگذار خواهد شد.

تبصره - دولت مکلف است اعتبارات مورد نیاز تأمین فضاهای آموزشی موضوع این ماده را در بودجه‌های سنواتی پیش‌بینی نماید. از تاریخ تصویب این قانون ماده واحده قانون الحاق چهار تبصره به ماده (۱۸) قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش استانها، شهرستانها و مناطق کشور مصوب ۱۳۷۹/۲/۲۱ مجلس شورای اسلامی لغو می‌گردد.

ماده (۵۴) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷)

ماده ۵۴ - وزارت راه و ترابری از پرداخت هزینه حق اشعاب برق و بهای برق مصرفی برای روشنایی و تهویه تونل‌ها و چراغهای ویژه نقاط مه‌گیر، چراغهای چشمک‌زن در طول راههای کشور و همچنین مساجد بین راهی معاف است.

۴-۴۳ قانون بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور (مصوب ۱۳۹۱/۲/۳۰)

۴ - ۴۳ - معادل ده درصد (۱۰٪) برای امور فرهنگی از جمله کمک به مساجد و امامزاده‌های روستایی، احداث خانه عالم، گسترش پوشش شبکه‌های صدا و سیما در مناطق فاقد پوشش، کمک به کتابخانه‌های روستایی، استخر سرپوشیده در مراکز شهرستانها، ساماندهی گلزار شهدا، امور مذهبی، مساجد، حسینیه‌ها، بسیج، بسیج اساتید، بسیج دانشجویی و بسیج دانش‌آموزی و امور ورزشی و قرآنی و کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، اردوگاههای تربیتی آموزش و پرورش، کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی کشور و سازمان تبلیغات اسلامی و اجرای قانون جلوگیری از قلع و قمع مدارس و مراکز آموزشی و تأمین جهیزیه برای مددجویان کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور

بند ۸۸ قانون بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور (مصوب ۱۳۹۱/۲/۳۰)

۸۸ - هزینه مصرفی و حق اشعاب برق، آب و گاز برای مساجد، حسینیه‌ها، دارالقرآنها و نیز اماکن دینی اقلیت‌های دینی مصرح در قانون اساسی رایگان است.

لایحه قانونی تجدید قرارداد و اجاره املاک و اموال موقوفه و تجدید انتخاب متولیان و اماناء و نظار اماکن

مترکه مذهبی و مساجد مصوب ۱۳۵۸.۲.۴

ماده ۱ - به منظور جلوگیری از هر گونه تضییع حق، در موقوفات کشور و تنظیم اسناد و قرارداد اجاره و تعیین اجاره بهای عادلانه املاک استیجاری و متصرفی موقوفه از این تاریخ کلیه اسناد و قراردادها (اعم از عادی و رسمی) منعقد بین اوقاف و مستأجرین در موقوفات عامه نظیر املاک مزروعی و باغات و اراضی و مستغلات و مستحدثات شهری و روستایی فسخ و به این قبیل مستأجرین و سایر اشخاص اعم از حقیقی و حقوقی که به هر نحوی از انحاء در حال حاضر املاک موقوفه را متصرف می‌باشند اخطار می‌شود که در ظرف ۳ ماه از تاریخ تصویب این لایحه جهت روشن نمودن وضع املاک استیجاری و متصرفی خود و تأدیه و تنظیم اسناد جدید اجاره به نرخ عادلانه روز به اداره اوقاف محل وقوع ملک مراجعه نمایند در صورت عدم مراجعه و انقضای مهلت مقرر اداره اوقاف از ادامه استفاده و تصرفات غیر قانونی آنها جلوگیری و با خلع ید از مستأجر یا متصرف

با رعایت صرف موقوفه آن را به اشخاص متقاضی واگذار خواهد نمود و کلیه مطالبات موقوفه را نیز از مستأجر یا متصرف قبلی و یا از محل فروش و واگذاری اعیانی متعلق به آنها دریافت می‌دارد.
تبصره - ترتیب تنظیم اجاره‌نامه و میزان اجاره بهای عادلانه روز بر اساس آیین‌نامه‌ای خواهد بود که ظرف ۱۵ روز از تاریخ تصویب این قانون از طرف سازمان اوقاف تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید

ماده ۲ - به منظور حسن اداره اماکن متبرکه مذهبی اسلامی کشور و مساجد از طریق انتخاب هیأت امنای جدید از اشخاص واجد صلاحیت که مراتب تقوی و امانت آنان مورد تأیید و قبول باشد و تجدید انتخاب متولیان و امناء و نظار که از طرف سازمان اوقاف منصوب خواهند شد از این تاریخ کلیه اعضاء امناء مذکور و متولیان و امناء و نظار مربوطه از سمت خود معزول و از هر گونه دخالت و تصرف در اموال اماکن مورد تصدی ممنوع می‌گردند و مکلفند تا انتخاب و تعیین متولیان و امناء و نظار جدید کلیه اموال و وجوه دریافتی و اسناد و مدارک موقوفه و اماکن مربوطه را به طور امانی حفظ و نگهداری نموده و به محض صدور ابلاغ و معرفی اعضای جدید عیناً طبق صورت جلسه یا نظر اوقاف محل تحویل نمایند.

تبصره - تجدید انتخاب و انتصاب متولیان و امناء و نظار قبلی بلامانع است و اداره امور موقوفه تا انتخاب اعضای جدید به عهده اداره اوقاف محل خواهد بود.

ماده ۳ - سازمان اوقاف می‌تواند با کسب نظر مشورتی شورای امناء و نظار هر حوزه اوقافی از بین اشخاص علاقمند و ذیصلاح مذکور در فوق نسبت به تشکیل و تعیین هیأت امناء و انتخاب متولیان و نظار جهت کلیه اماکن متبرکه مذهبی اسلامی اقدام لازم را به عمل آورد. هیأت امناء این قبیل اماکن حداقل سه نفر و حداکثر پنج نفر خواهند بود که پس از انتخاب و صدور ابلاغ انجام وظیفه خواهند نمود. صدور ابلاغ و احکام مزبور نیازی به تصویب شورای عالی اوقاف نخواهد داشت.

تبصره ۱ - در هر حوزه اوقافی که شورای مشورتی امناء و نظار تشکیل نشده باشد جلب نظر و تصویب شورای عالی اوقاف ضروری است.

تبصره ۲ - در مورد تعیین هیأت امناء و انتخاب متولیان و نظار جهت مساجد، سازمان اوقاف لایحه دیگری تهیه و پس از تصویب هیأت وزیران به شورای انقلاب اسلامی تقدیم می‌نماید.

ماده ۴ - تصمیمات متخذه از طرف سازمان اوقاف نسبت به اجرای مفاد این لایحه قانونی قطعی و لازم‌الاجرا است.